

Stora historiepriset 2023

Stora historiepriset är Sveriges största pris i historia och historieförmedling och delas årligen ut av Sörmlands museum och Nyköpings kommun. I år tilldelas priset Christina Florin, professor emerita i historia vid Stockholms universitet. Jurys motivering lyder:

Ända sedan sin disputation 1987 har Christina Florin varit drivande i genushistoriska frågor. Avhandlingen *Kampen om katedern: Feminiserings- och professionaliseringsprocessen inom den svenska folkskolans lärarkår 1860–1906* var ett pionjärbete, inte bara genom sin analys av kvinnliga lärares kamp för att hävda sig gentemot manliga kollegor utan också genom perspektivet på könsrelationer såsom varande samhällsrelationer. Kvinnors lägmälda men krävande arbete för rättvisa och jämställda villkor i politiken har sedan dess präglat Christina Florins forskning, där hon undersökt rösträttskvinnornas många brev, petitioner, humoristiska satirer och föredrag och kunnat visa att kvinnors politiska rösträtt var frukten av ett långvarigt och mödosamt arbete (*Kvinnor får röst: Kön, känslor och politisk kultur*, 2006). Florins forskningsarbete har kommit att bilda grund för såväl TV-dramatiseringar som journalistiska framställningar av kvinnors kamp för rättfärdiga villkor.

Tillsammans med pedagogen Ulla Johansson studerade Christina Florin de manliga läroverken, "*Där de härliga lagrarna gro...": Kultur, klass och kön i de svenska läroverken 1850–1914* (1993). I boken framgår värdet av utbildning för de få män som fick ta del av den, och arbetet öppnade för efterföljande studier av män och manligheter. För Christina Florin är värdet av historisk kunskap och utbildning inte bara en teori. I sin mångåriga undervisning vid universiteten i Umeå och Stockholm och i den omfattande folkbildningsverksamhet som hon samtidigt bedrivit omsätts detta också i praktisk handling. Med hu-

mor, värme och satirisk udd har Christina Florin spridit sin kunskap till en bred allmänhet. 2023 års Stora historiepris utdelas därmed till en folkbildare av rang.

Stora historiepriset delas ut till "historiker eller annan som, utan att göra avkall på fackmässig korrekthet, lyckats föra ut historiska kunskaper och forskningsresultat i en vidare krets så att intresset för ämnet ökat". Prissumman uppgår till 100 000 kronor.

Juryen 2023 har bestått av ordförande docent och lektor Karin Hassan Jansson, historiker vid Uppsala universitet, tillika ordförande för Svenska Historiska Föreningen; forskare och Wallenberg Academy Fellow Linda Andersson Burnett, idé- och lärdomshistoriker vid Uppsala universitet; docent och lektor Svante Norrhem, historiker vid Lunds universitet; professor Maria Sjöberg, historiker vid Göteborgs universitet, och professor Ida Östenberg, antikvetare vid Göteborgs universitet. Priset delas ut vid en officiell ceremoni i Nyköping i september 2023.

Karin Hassan Jansson